

Domov pro seniory v Bílovci, Opavská 600/45, Bílovec

STŘÍPKY Z DOMOVA

2/2024

Zpravodaj Domova pro seniory v Bílovci pro měsíce
Duben, květen, červen 2024

Milí čtenáři,

Doufáme, že si užíváte krásného jarního počasí a chvíle odpočinku Vám zpříjemní i čtení našeho zpravodaje. Tentokrát jsme si pro vás připravili článek o skautingu, o léčivých účincích březové mízy, upečeme spolu něco dobrého, nebo se vydáme po stopách vzniku aprílu. Nebudou chybět ani fotografie z akcí, které jsme prožili, něco na procvičení Vaší paměti nebo vzpomínání na klobouky Tonak.

Přejeme krásné jarní čtení

Vaše redakce

Obsah tohoto vydání

Obsah

OBSAH TOHOTO VYDÁNÍ.....	3
VŠE NEJLEPŠÍ PŘEJEME OSLAVENCŮM.....	4
CO JSME PROŽILI	5
TÉMA	9
NĚCO K ZAMYŠLENÍ.....	12
MOZKOHŘÁTKY.....	14
BYLINKOPEDIE.....	18
OKÉNKO DO MINULOSTI	24
RECEPTY	30
NA ZÁVĚR MALÁ ZKOUŠKA	33
SPRÁVNÉ ODPOVĚDI	35

Vše nejlepší přejeme oslavencům

Bártová Květoslava	91 let
Ertel Vilém	93 let
Holoubková Ilona	90 let
Jurášová Marie	75 let
Jurečková Libuše	92 let
Lindovská Iva	83 let
Medvecká Katarína	78 let
Mgr. Tížková Blanka	81 let

Co jsme prožili

Ples v domově pro seniory

13.února 2024 to u nás žilo. Nenechali jsme si s klienty ujít konec masopustu a také jsme pochovali basu. Zavzpomínali jsme na českou besedu vystoupením zaměstnanců a klientů s invalidními vozíčky, poté jsme si ji zatančili všichni a přidali jsme i další rytmy – polku, valčík, čardáš i moderní populární písně. Dopoledne bylo protnuto také soutěžemi a na závěr tombolou.

Setkání s houslistkou

V únoru jsme v našem domově přivítali paní Julii Ester Černou, houslistku Slezského divadla v Opavě a Janáčkovy filharmonie v Ostravě. Paní Julie seznámila naše klienty s houslemi, zahrála nám několik krásných melodíí a klienti si dokonce na housle mohli zkusit zahrát. Moc děkujeme.

Mezinárodní den žen

8. březen je již tradičně věnován ženám, které v tento den slaví svůj svátek. Tento den jsme si prožili s písněmi zpěvačky Marie Rottrové, zavzpomínali jsme na její život a dozvěděli jsme se o ní hodně zajímavostí. Naším klientkám popřála a zarecitovala paní vedoucí Bc. Vlasta Szotkowská, paní místostarostka Ing. arch. Tereza Grabcová Hozová, pan Ing. Jiří Hodic a pan Pavel Kudela. Nechyběly ani krásné květiny a něco dobrého.

Březen měsíc knihy

Již několik desetiletí je březen spojován s knihami. Jsme moc rádi, že jsme i my mohli pozvat do našeho domova děti ze ZŠ Stará Ves, které si s našimi klienty o knihách povídali, prohlíželi si je, společně si vyrobili záložku do knihy a přečetli si pohádku o Honzovi, který hledal princeznu. Děkujeme za krásné mezigenerační setkání.

Téma

Mezinárodní den skautů a skautek

Skautů a skautek, kteří si každý rok 24. dubna, na sv. Jiří, připomínají svůj svátek. Na světě jich je přes 50 milionů. Svatý Jiří, který symbolizuje boj dobra proti zlu, je patronem skautů již více než 100 let. Oddíly i jednotlivci po celé republice se chystají svátek oslavit – speciální akcí nebo třeba tak, že stráví svůj školní a pracovní den ve skautském kroji či se šátkem na krku. Skautek a skautů je po celém světě přes 50 milionů, skauting funguje v naprosté většině zemí světa.

Svatého Jiří za patrona všech skautů a skautek zvolil zakladatel skautingu Angličan Lord Robert Baden-Powell. Ten v roce 1907 na britském ostrově Brownsea pořádal první skautský tábor na světě. Myšlenky, které vytvořil a sepsal do příručky *Scouting for boys*, se staly základem pro založení organizace, která se záhy rozšířila po celém světě.

Tento svátek se tak nebude slavit zdaleka jen v Česku. Nejen pro skauty a skautky je sv. Jiří připomínkou vítězného boje dobra se zlem a hodnot, jako jsou čestnost, pravda či statečnost.

„Skautský den se slaví nejrůznějšími způsoby. Někdo vyrazí do školy či zaměstnání ve skautském šátku či kroji, někdo pozdraví ostatní skauty na Facebooku, ale především se po celé zemi konají desítky setkání a dalších akcí, jak pro skauty, tak často pro veřejnost,“ uvedl místostarosta Junáka Petr Vaněk.

Například skauti v Plzni organizují každoroční setkání na náměstí T. G. Masaryka u pamětní desky skautských sester a bratrů, kteří byli pronásledováni nacisty a komunisty, v Beskydech se koná tradiční výstup na Ivančenu, kde je sloužena mše svatá biskupem.

Junák – český skaut

Česká obdoba skautingu vznikla v roce 1912. Profesor Antonín Benjamin Svojsík navštívil Anglii, aby se seznámil s principy skautingu. Poté vydal knihu Základy junáctví. Slovo junák je Svojsíkovo české označení pro mezinárodní slovo skaut. První tábor proběhl nedaleko hradu Lipnice a zúčastnilo se ho 13 chlapců. V roce 1915 se k českému skautingu přidávají i dívky.

Doba temna

Válečné konflikty a diktatury nepřály rozvoji skautingu, který stojí na demokratických principech. Během druhé světové války, kdy byla organizace zakázána, se členové často zapojovali do ilegálního odboje. 700 z nich za to zaplatilo životem. V období komunistické diktatury se zase řada skautů stala oběťmi politických procesů a strávila roky v komunistických žalářích.

Vzestup skautingu v Čechách

Po sametové revoluci zažil český skauting znovuzrození. K organizaci se přidávalo stále více dětí a mládeže. V současnosti je skautů v České republice přes 75 tisíc a počet každoročně stále stoupá. Asi si říkáte, jak je to možné?

Principy skautingu

Za stále větší popularitu skautingu mohou principy, které tato organizace zastává. Představitelé skautingu se snaží ze svých svěřenců vychovat čestné, férové lidi s pevnými životními hodnotami. Děti se zároveň učí nejen samostatnosti a sebedůvěře, ale také fungování v kolektivu. Jsou tak připraveny na život, který je čeká. Skautingem prošlo mnoho významných a úspěšných osobností. Skauting je natolik oblíbený, že i budoucí zaměstnavatelé to považují za znamení, že se na člověka-skauta mohou spolehnout.

Zdroj: <https://www.tichezpravy.cz/mezinarodni-den-skautu-a-skautek/>

<https://www.skaut.cz/24-duben-svatek-vsech-skautu-a-skautek-na-svete-jich-je-pres-50-milionu/>

Něco k zamyšlení

Dneska nabízíme příběh o tom, jak se i z nespravedlnosti člověk může poučit, o tom, že neexistuje bezvýchodná situace, že nás láska činí vynalézavými, že jsme jeden odkázán na druhého.

Hedvábná nit

Jeden vysoký úředník upadl do nemilosti svého krále. Král jej nechal uvěznit v nejhořejší části věže. Za měsíční noci často vězeň postával nahoře na cimbuří a hleděl dolů. Jednou uviděl, že tam stojí jeho žena. Dala mu znamení a dotkla se zdi věže. Zvědavě pohlédl dolů, aby zjistil, co tam jeho žena dělá. Neporozuměl však tomu, a tak trpělivě čekal na to, co asi mělo přijít.

Žena chytila u věže brouka, který má rád med: medem pak natřela jeho tykadla. Potom na tělo zvířátka upevnila konec hedvábné nitě a položila jej hlavou nahoru na zeď věže, právě na místo, na něž se shora často díval její muž. Brouk pomalu lezl za vůní medu, pořád nahoru, až se nakonec dostal tam, kde stál její uvězněný manžel.

Vězeň byl vzhůru, a jak tak naslouchal tichu noci, padl jeho zrak dolů. Tu spatřil, jak po římse leze malé zvířátko. Opatrně se jej dotkl, a objevil hedvábnou nit. Brouka osvobodil a pomalu a obezřele táhl hedvábnou nit k sobě nahoru. Nit

však byla stále těžší a těžší. Zdálo se, že na ní něco visí. A když celou hedvábnou nit vytáhl nahoru, uviděl na jejím konci přivázanu silnější nit.

Muž začal k sobě vytahoval také tuto nit. Nit se stávala stále těžší a těžší, a hle: na jejím konci byl upevněn silný provaz. Pomalu a opatrně vytahoval muž provaz. Také provaz stále těžkl a těžkl. A na jeho konci se muži dostalo do rukou pevné lanko. Muž táhl k sobě lanko, jehož váha se stále zvětšovala. Když měl v ruce jeho konec, uviděl, že k ní bylo přivázáno silné lano. To lano potom přivázal k cimbuří. Dál to bylo jednoduché a samozřejmé. Zajatec se spustil dolů po laně a byl volný. Odešel se svou ženou mlčky do tiché noci a opustil zemi nespravedlivého krále.

Z knihy Petera Bleesera Příběhy k zamyšlení.

Mozkohrátky

V poveličonočném čase přicházíme také s hádankou o vejcích.

Prodavačka na trhu prodává vajíčka. Přijde k ní první kupec a ten si koupí polovinu vajíček a k tomu půlku vajíčka. Druhý kupec si koupí půlku zbytku a půlku vajíčka. Třetí kupec si koupí půlku zbývajících zbytku a půlku vajíčka. Nakonec nezbylo ani jedno. Jak už to bývá, nelze tento prodejní artikl půlit... Kolik vajíček bylo na začátku?

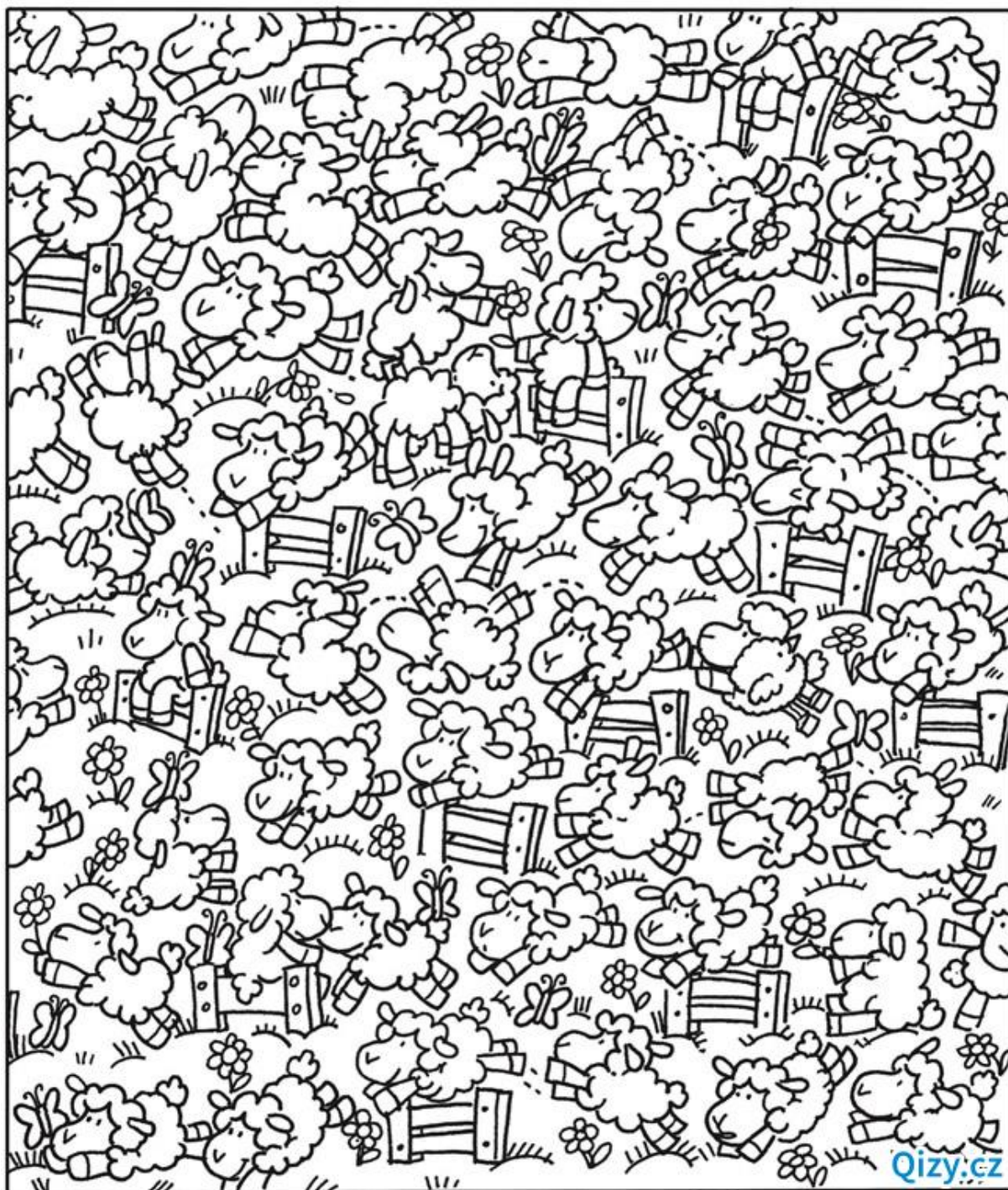
Druhá hádanka se týká rodiny.

Jedna rodina má následující počet dětí. Každá dívka má tolik sester jako bratrů, ale každý chlapec má jen polovinu bratrů než sester. Kolik chlapců a dívek je v rodině?

Zdroj: <https://mozkolam.cz/matematicke-hlavolamy/pocetni-hlavolamy/>

K Velikonocům patří také mládátka a obzvlášť kuřátka. Jedno se schovalo na obrázku s ovečkami. Najděte jej...

Zdroj: https://kvizy.qizy.cz/obrazove/najdete-kuratko/#google_vignette

Pranostiky, zvyky a tradice

Odkud se vzaly aprílové žertíky?

První duben je spojen s žerty a legráckami, ale odkud se vzal tento zvyk a proč zrovna první duben?

Apríl je označení pro první dubnový den. Původem může být již íránský svátek Sízdah be-dar. Už od 16. století je apríl spojen s různými žertíky a drobnými zlomyslnostmi, např. u novinářů pak dovoluje tradice překročit rámec serióznosti a vypustit tzv. kachnu. Předpokládá se, že svátek vznikl jako reakce na změnu ročního období ze smutné zimy na veselejší jaro. V některých případech se apríl koná současně i 30. dubna, ale tento den již není tolik rozšířen (nebo se koná spíše opak - Honesty Day- Poctivý den).

Původ aprílu ve Francii

Ve Francii se tento den nazývá poisson d'avril, „dubnová ryba“ podle zvyku vystříhovat 1. dubna z papíru rybu a připevnit ji tajně někomu na záda. První zmínka o „dubnové rybě“ je doložená v roce 1466 a tradice „aprílování“ se ve pak Francii rozšířila v šestnáctém a sedmnáctém století. Těší se dodnes oblibě nejen mezi přáteli, nýbrž i v médiích.

Apríl v Česku

Nejedná se o původní český svátek, přišel do Česka z Francie a rychle zdomácněl. První písemná zmínka v Česku apríl zmiňuje v roce 1690 a zápis pochází od Bartoloměje Chrystellia z Prahy. V dřívějších dobách se oběťmi žertíků stávali známí a příbuzní, kterým se posílaly nápady na nákupy neexistujících věcí jako např. ohýbák na cihly, bublinka do vodováhy, závit M0 apod.

Aprílové žerty posledních let se staly mnohem více sofistikované a často reagující na aktuální události daného období. Například v roce 2013, kdy zastupitelstvo Prahy jednalo o výstavbě trasy D pražského metra, v Univerzitních novinách ČZU

iZUN se 1. dubna objevila informace, že zastupitelstvo Prahy schválilo investici na vybudování trasy D, která na rozdíl od původních plánů nepovede jihovýchodní částí města, ale bude vedena mezi stanicemi Stadion Strahov a Suchdol s mezilehlými stanicemi Střešovice a Pražský hrad a přestupní stanicí Dejvická pro přestup na linku A. Tento žert se autorovi vydařil, neboť v červenci téhož roku byl Pražským Deníku otištěn článek, který obsahoval stejné údaje o novém vedení linky D, jako článek v Univerzitních novinách.

Pozor, nenechte se napálit!

Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Apr%C3%ADl>

Bylinkopedie

Březová míza

Jaro je tu a s ním i nový život. Využijme jej k získání léčivých látek přímo z přírody. Co třeba sběr březové mízy? Už naši předci ji sbírali a používali třeba jako vlasovou kúru a především jako lék. Břízu uctívali jako strom života.

Kde se bere?

Bříza v létě využívá sluneční energii k přeměně oxidu uhličitého na fruktózu, glukózu a kyslík. Na podzim začne ukládat tyto cukry do svých kořenů, než opadnou listy a začne se připravovat na zimní odpočinek.

Na jaře, když začne tát sníh, bříza začne čerpat vodu ze země. Smíchá vodu s cukry uloženými v jejích kořenech a začne vytlačovat tuto tekutinu nahoru ke svým brzy pučícím větvím.

V severských zemích je tento nápoj opěvován jako velmi léčivý přírodní zázrak. Využívá se jak v potravinářském, tak v kosmetickém průmyslu. Sportovci užívají mizu po tréninku, protože má nízký obsah sacharózy, vysoký obsah minerálů a vitaminů a často se používá k obnově energie.

Co obsahuje?

Březová míze je bohatá na zdraví prospěšné látky. Jsou v ní zastoupeny fosfor, Draslík, kyselina listová, měď, hořčík, zinek, vápník, aminokyseliny, antioxidanty, mangan, vitamín C.

Březová míza má blahodárné účinky na pleť. Posiluje vlasy. Pomáhá ulevit od revmatických bolestí. Je prevencí kardiovaskulárních nemocí. Pomáhá odvrátit metabolické poruchy. Má detoxikační účinky.

Jak na sběr březové mízy

Míza se sbírá v březnu a dubnu, než se ukáží první malé lístky. Sběr mízy ve velkém množství se dělá navrtáním nebo naříznutím stromu, způsobů je víc, avšak pro osobní potřebu postačí najít si náletový strom anebo stromek na zahradě a ustříhnout menší větev. Přes noc se naplní nádobka o velikosti šálku.

Jak chutná?

Čerstvá březová míza je čirá, bez zápachu, s mírně nasládlou chutí. Nám osobně připomínala chutí spíše vodu, nebyla nijak výrazná a ani moc sladká. Březovou mízu mohou pít i děti. Míza se konzumuje čerstvá.

Stačí troška

Bříza je také živá bytost, nezapomeňte na to, až si půjdete trochu té mízy vzít. Strom o mízu poproste a pak mu za ni poděkujte. Pro jarní posílení není nutno ze stromu stáčet litry mízy, opravdu stačí malé množství. Berme to jako jarní posílení našeho zdraví. I u březové mízy platí „všeho s mírou.“ Paralen také nekonzumujeme po kilech.

Jak březovou mízu využít?

1. Nápoj z březových listů

Vybírejte mladé, sotva rozvinuté lístky a sbírejte střídavě. Listy obsahují až pět procent silic a množství flavonoidů, které odvodňují organismus, zlepšují činnost ledvin a uvolňují močové soli a kameny. Hrst lístků natrhejte, zalijte dvěma deci vlažné vody a dvě hodiny louhujte. Pro zlepšení trávení a posílení ledvin scedte a vypijte sklenku denně. Anebo přilijte litr vody a pijte vychlazené k osvěžení.

Pro nejlepší účinky sbírejte sotva rozvinuté lístky břízy, nejlépe do dvou centimetrů délky, a nedivte se, že budete mít při otrhávání ulepené prsty. Pupy jsou hodně lepkavé.

2. Obklady na klouby z březové kůry

Bílou kůru jistě znají táborníci – s její pomocí se dá založit oheň i v dešti, naši předkové ji využívali k psaní. Když ji opatrně sloupnete v místech, kde je odchlípnutá, a nasbíráte celou hrst, můžete ji doma zalít deci olivového oleje a nechat na tmavém místě odležet. Po měsíci budete mít přípravek k ošetření bolavých kloubů – natírejte ho na postižená místa nebo přikládejte olejový obklad na noc. Kůru sbírejte z mladších stromů. Nenařezávejte ji, jde krásně sloupnout jen tak nehtem.

3. Březová voda a tonikum na vlasy z listů

Pro výrazný lesk a posílení růstu vlasů zředte čerstvou mízu vodou v poměru 1 : 1 a opláchněte jí po umytí vlasy. Vlasové tonikum lze připravit i z listů. Hrst čerstvých lístků nasekejte, smíchejte s polovinou hrsti čerstvé kopřivy (nebo lžící sušené) a lžící sušeného lopuchového kořene. Ve sklenice zalijte octem a dva týdny louhujte. Scedte, dolijte stejné množství vody a každý večer si tonikem masírujte vlasovou pokožku. Březové výhonky i kopřivu teď najdete čerstvé, ale lopuchový kořen kupte v lékárně sušený (drcený).

4. Peeling na celé tělo

Po zimě bývá pokožka celého těla suchá a volající po očištění. Zkuste březový peeling. Vykouzlíte ho tak, že hrst rozmixovaných listů smícháte s lžící hrubozrnné soli a dvěma lžicemi olivového oleje a směsí si promasírujete celé tělo. Po opláchnutí a osušení se těšte na příjemně hydratovanou a svěže vypadající pleť. Vyzkoušejte i domácí kakaový peeling. V malém mixéru bude peeling hotový raz dva. Výslednou konzistenci regulujte případným přidáním oleje.

5. Detoxikační čaj a relaxační koupel

Účinnou jarní očistu podpoří nálev: dvě lžíce listů zalijte vařící vodou, nechte deset minut odstát a pijte třikrát denně, maximálně dva týdny. Na koupel povařte deset minut tři hrsti listů v litru vody a nechte deset minut odstát. Nalijte do příjemně vlažné (ne horké) vany a čtvrt hodinku v ní relaxujte. Odměnou vám bude vláčná a hydratovaná pokožka a uvolněné svaly. Víte, že čaj z březového listí je skvělý na odvodnění?

Jak břízu uchovat na později

Mladé lístky břízy můžete použít rovnou, nebo uchovat na další použití. Rozprostřete je na plech či jen pečicí papír a uložte třeba na kuchyňskou skříňku. Po třech až čtyřech dnech budou suché a můžete je sesypat do papírového sáčku (ne do sklenice).

*Zdroj: <https://www.jimejinak.cz/brezova-miza-lecivy-zazrak/>
<https://www.prozeny.cz/clanek/briza-jako-jarni-zivotabudic-5-tipu-jak-ji-vyuzit-54930>*

Okénko do minulosti

Klobouky

Klobouk je součást oblečení, slouží jako **pokrývka hlavy**. Ve srovnání s **čepicí** je větší a propracovanější, a především se dělí na tři části: střecha či korpus mívá ploché dýnko, spodní okraj je široký, plochý nebo zvlněný, zvaný krempa, obepíná celý obvod klobouku jako okruží. Nemá-li klobouk krempu, může mít čelní štítek.

Nejčastějším materiálem pro výrobu klobouku je vlněné sukno, **plst** – zvířecí chlupy, používají se však i materiály jiné – kůže, lehké tkaniny jako len, rostlinná vlákna jako sláma nebo štípaný bambus, aj. Klobouky bývají opatřeny nejrůznějšími ozdobami, nejčastěji stuhou s mašlí, štítkem, monogramem, erbem. Za stuhou bývá vetknuto ptačí pírko, jindy je dýnko ozdobeno chocholem z pštrosího či jiného peří. Klobouky dámské mívají dvě mašle k zavázání pod bradu a hojnou výzdobu na krempě či na střeše, například umělé květiny či ovoce.

Používání klobouku

Klobouk je doložen již na vyobrazeních ze **starověké Mezopotámie a Řecka**. V Evropě se klobouky hromadně začaly znovu užívat až od **15. století**. Klobouk byzantského císaře, římských císařů **Zikmunda Lucemburského** nebo **Rudolfa II.** při některých příležitostech nahrazoval panovnickou korunu, stejně jako knížecí klobouk (tzv. Herzogshut) rakouských knížat. Významnými obdobími rozvoje klobouků byly renesance, baroko a historické styly oblékání v 19. století. Klobouky byly a jsou často odznakem důstojenství (panovníků, církevních představitelů), úřadu nebo povolání, byly a dodnes jsou také součástí některých uniforem a livrejů. V minulosti byly klobouky vždy odznakem svobodného člověka, atributem společenského postavení nositele či nositelky a nebylo myslitelné vyjít na ulici prostovlasý/á. Na znamení pozdravu, úcty či podřízenosti se pánské klobouky smekaly. Smeknutí doprovází úklon hlavy nebo poklona horní poloviny těla. V přítomnosti panovníka, při bohoslužbě, při pohřbu a podobných příležitostech si nesměl žádný muž ponechat klobouk na hlavě. V přítomnosti nadřízeného služebně podřízený musel klobouk smeknout. Smeknutím klobouku muž doprovázel nebo nahrazoval pozdrav.

Současnost

V současnosti je nošení klobouků příležitostné, z praktických důvodů stále trvají klobouky sluneční. U mužů bývá tradiční typ městského klobouku chápán jako módní prvek nebo určitá extravagance. Ženy většinou užívají klobouky při významných společenských událostech, například bílý klobouk se závojem jako svatební, nebo černý klobouk se závojem jako smuteční. Je slušností pro muže i ženy brát si klobouky na určité události, např. na dostizích se stále nosí pánský klobouk "trilby".

K bontonu dodnes patří smeknout klobouk při vstupu do domu (bytu, restaurace, kostela...), při veřejném nesení státních symbolů (zejména vlajky), při produkci státní hymny, během pohřbů nebo pokud jede okolo pohřební vůz s nebožtíkem – platí jen pro muže.

Typy klobouků

australák

buřinka – vyztužený klobouk z plsti, s úzkou po stranách vzhůru otočenou střechou

cylindr

fedora – klasický pánský plstěný klobouk, oblíbený ve filmech 50.-70. let, někdy nazýván podle italské firmy **Borsalino**

fez – orientální klobouk válcového tvaru se střapcem nahoře, nejčastěji červené barvy s černým střapcem

girardák – čtí žirardák, plstěný či slaměný klobouk italské firmy Girardi

homburg – letní plstěný klobouk v barvě bílé kávy

jungle boonie hat – vojenský klobouk z bavlněné tkaniny, potištěný zeleno-hnědo-bílým maskovacím vzorem

klak – skládací typ cylindru, cestovní či kouzelnický

montera – černý španělský klobouk matadorů při býčích zápasech

panama, též panamák – letní klobouk středoamerického původu z vláken palmy

pastýřský klobouk (italsky: saturno či cappello romano), používaný katolickým duchovenstvem a řádovými kanovníky

kardinálský klobouk – purpurové barvy, se dvěma šňůrami a dvakrát šesti střapci, užívaný též v **heraldice** jako součást erbu

arcibiskupský klobouk

biskupský klobouk

galero

stetson – klobouk amerických kovbojů, plstěný nebo kožený

slaměný klobouk (slamák), **slaměný kuželový klobouk**

sombrero – původem mexický kuželovitý klobouk se širokou střechou

chapeu de caipira – brazilský venkovský slaměný klobouk s neupraveným okrajem, v současnosti převážně již jen jako typická rekvizita pro červnové slavnosti Festa Junina

toka – dámský klobouk

vojenské klobouky: **dvourohý klobouk** – (napoleonský), **třírohý klobouk**

Tonak-rodinná továrna, která proslavila Nový Jičín jako kloboučnickou velmoc

Už od středověku byl Nový Jičín rájem soukeníků a kloboučníků. Samostatný cech tamních kloboučnických mistrů byl založen roku 1630. V té době se mezi místními řemeslníky objevil i jistý Gottfried Hückel, který přišel z bavorského Wurzburgu.

Usadil se nedaleko Nového Jičína ve Fulneku a oženil se s dcerou soukenického mistra Hielschera. Jejich syn Paul Heinrich se stal hejtmanem na hradě Fulneku. Druhý syn Johann Gottfried se stal po svém otci kloboučníkem. A tady začíná historie rodu Hückelů, zakladatelů firmy Hutfabrik J. Hückel's Söhne.

První svého druhu

Johann Albert Hückel měl kloboučnictví v krvi – v cechu kloboučníků byl jeho děd, otec i strýc, který v roce 1799 založil v Novém Jičíně manufakturu na výrobu pokrývek hlav.

Johann Albert spojil tátovu i strýcovu dílnu dohromady a vytvořil firmu, první toho druhu v rakousko-uherské monarchii. Brzy ovšem začala slavit úspěchy i v cizině.

Hotové zboží se nejprve vyrábělo ručně a prodávalo na místních trzích. Johann Albert Hückel ale dobře věděl, že jestli se chce udržet na kloboučnické špici, musí jít s dobou a výrobu zrychlovat a modernizovat.

Své tři syny Augusta, Johanna a Carla proto postupně vyslal na zkušenou do Evropy, odkud si přinesli potřebné „know-how“. Svému otci například poradili, aby přešel z ruční práce na strojovou výrobu. Poslechl, a udělal dobře. Jako první v habsburské monarchii uplatnil v procesu výroby parní stroj!

Ocenění od císaře

Výroba tak rostla ještě rychleji než předtím, a malá továrna na ulici Dolní brána už přestala stačit. Proto Johann Albert zakoupil roku 1867 pozemky v jižní části

města, kde se původně nacházely starobylé rybníky a sádky. Během několika měsíců tu postavil novou továrnu, jejíž půdorys se zachoval dodnes.

Nakonec synům předal celé vedení firmy. Ta od té doby nesla název Kloboučnická fabrika synů Johanna Hückela. Zaměstnávala 300 zaměstnanců a sám Johann Albert v ní zůstal coby odborný poradce. Dočkal se i ocenění z nejvyšších státních míst – císař František Josef I. ho vyznamenal Zlatým křížem. Zemřel na následky těžké nemoci 14. ledna 1880.

Ruku v ruce s politikou

Hücklové prokazovali výborné podnikatelské i diplomatické schopnosti, sledovali politické dění nejen ve svém okolí, ale i za hranicemi kontinentu. Úspěchy se dostavily v podobě uznání na světových výstavách.

Bratři Hücklové zaváděli stále nové postupy, modernizovali výrobu a zřídili v závodě řadu pomocných provozů. Proto si mohli sami vyrábět téměř vše, kromě podšívek, stuh a potních pásků.

Metropole kloboučnictví

Průmyslový rozvoj kloboučnické továrny pozastavila až první světová válka. Během ní umřeli všichni tři bratři a vedení firmy se ujali jejich potomci. Koncem 30. let minulého století podnik zaměstnával 3000 lidí. Když měla být pořízena jejich společná fotka, skoro se nevešli na největší prostranství továrny. Klobouky vyráběla tisícovka strojů poháněných čtyřmi parními kotly, které spotřebovaly tři vagony uhlí denně. Těsně před vypuknutím druhé světové války bylo sotva dvacetitisícové městečko považováno za neoficiální metropoli světového kloboučnictví.

Recepty

Cupcaky se slaným karamellem

Kdo by se nedíval na televizní pořad Peče celá země? A věděli jste, že porotkyně paní Míša Landová také vydává kuchařky a prezentuje své recepty na internetovém blogu? Vybrali jsme pro vás její recept na cupcaky se slaným karamellem.

Vláčné čokoládové těsto má díky přidané horké čokoládě slaný karamel nezaměnitelnou chuť, a šlehaná karamelová ganache se špetkou soli ho naprosto skvěle doplňuje. Věřte mi, že jeden dortík vám stačit nebude.

Horká čokoláda je sypká směs na přípravu horkého nápoje, něco jako kakao. Není to tedy čokoláda jako taková. V receptu je použita čokoláda s příchutí slaný karamel i do těsta. A v krému je navíc karamelová čokoláda se špetkou soli.

Z receptu připravíme asi 12- 13 cupcaků.

Čokoládové těsto:

100 g másla

50 g hořké čokolády 70%

2 vejce „M“

140 g cukru krupice

110 g hladké mouky

40 g horké čokolády Whittard slaný karamel

2 lžičky prášku do pečiva

120 g mléka

Máslo a čokoládu společně opatrně rozpustíte. Mouku smíchejte s práškem do pečiva a horkou čokoládou. Vejce vyšlehejte s cukrem do pěny, přidejte rozpuštěné máslo s čokoládou a střídavě přidávejte moučnou směs a vlažné mléko. Promíchejte a těsto rozdělte do košíčků na cupcakes. Použila jsem průměr 5 cm, výška 3 cm. Pečte v troubě vyhřáté na 170 stupňů (horní/dolní) asi 15-18 minut. Špejlí si ověřte propečenost.

TIP – Formy na cupcakes se mohou nepatrně lišit svou velikostí (otvory). Košíček by měl do otvoru krásně celý zapadnout a neměl by se v otvoru krčit. Pokud tomu tak je, raději těsto rozdělte do více než 12 košíčků, aby vám v troubě nepřeteklo.

Šlehaná karamelová ganache:

300 g smetany ke šlehání 33%

110 g karamelové čokolády se solí Schokinag

20 g glukózového sirupu

2 g plátkové želatiny Dr. Oetker nebo Ewald

Želatinu namočte do studené vody a nechte 5-10 minut nabobtnat. Polovinu smetany a glukózu zahřejte téměř k bodu varu, přidejte nabobtnalou želatinu a promíchejte do rozpuštění. Nalijte na čokoládu, promíchejte a emulzujte tyčovým mixérem. Přilijte zbylou část studené smetany a znovu promixujte. Přikryjte kontaktně fólií a nechte v lednici přes noc odležet.

TIP – Do šlehané ganache jsem přidala želatinu a glukózu, díky nimž je krém stabilní, drží dobře tvar a v lednici nekorá (ani po několika dnech). Nicméně jde to udělat a vyšlehat i bez nich.

Odleželou ganache povolna při nižší rychlosti vyšlehejte. Zpočátku se mohou tvořit drobné hrudky, postupně ale zmizí. Krémem naplňte sáček se zdobící špičkou a nastříkejte na cupcaky do tvaru točené zmrzliny 😊

Zdroj: <https://vikendovepeceni.cz/2024/01/cupcakes-se-slanym-karamelem/>

Na závěr malá zkouška

Co jste si dnes zapamatovali? Je čas to prověřit!

1. Co jsme si připomněli při plese v domově pro seniory?

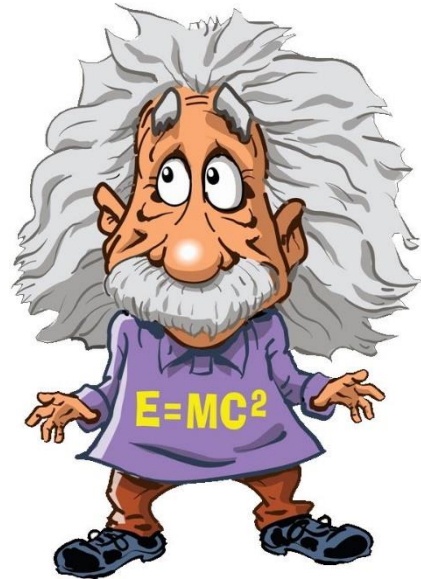
- a) Českou besedu
- b) Polonézu
- c) Cancan

2. Kdy se slaví Mezinárodní den žen?

- a) 7.3.
- b) 8.3.
- c) 9.3.

3. Jak se jinak tituluje březen?

- a) březen měsíc sourozenců
- b) březen měsíc knihy
- c) březen měsíc skautů

4. Kdo slaví svátek na svatého Jiří 24.4.?

- a) zdravotní sestry
- b) učitelé
- c) skauti

5. Jak se jmenuje čeká obdoba skautingu?

- a) Vontové
- b) Junák
- c) Panák

6. Co využila žena z příběhu k zamyšlení?

- a) ptáka
- b) brouka
- c) luční kobylku

7. Ve které zemi je původ aprílu?

- a) Francie
- b) Anglie
- c) Německo

8. Co posiluje březová míza?

- a) kosti
- b) mozek
- c) vlasy a pleť

9. S jakým karamellem byly cupcaky v našem receptu?

- a) slaný
- b) sladký
- c) růžový

10. Které město se proslavilo výrobou klobouků Tonak?

- a) Nový Jičín
- b) Starý Jičín
- c) Ostrava

Správné odpovědi

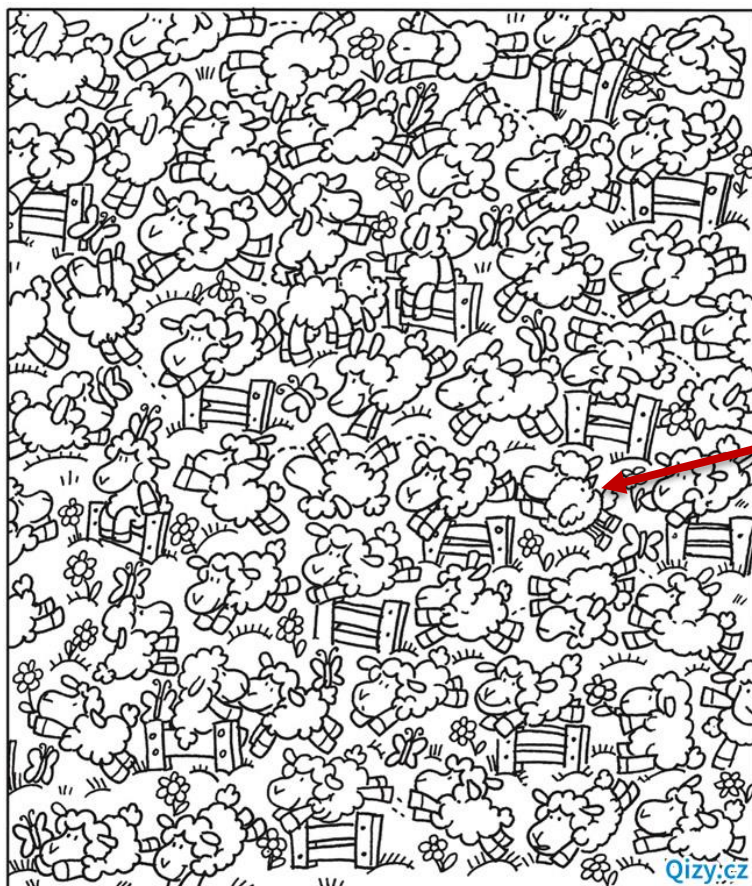
Vajíčka:

První zákazník koupil 4 vejce ($3,5 + 0,5$), druhý 2 ($1,5 + 0,5$) a poslední 1 ($0,5 + 0,5$)

Rodina:

V rodině jsou čtyři dívky a tři chlapci.

Najdi kuřátko:

Malá zkouška na závěr:

1a, 2b, 3b, 4c, 5b, 6b, 7b, 8c, 9a, 10a.

Šéfredaktor

Bc. Vlasta Szotkowská

Redakční tým

Mgr. Pavla Hennigová, Bc. Soňa Petruláková

www.dsbilovec.cz

Eman nám na jaře vždycky tak krásně rozkveté...

Zdroj: <https://e-tapir.cz/2021/03/22/prislo-na-nej-jaro/#start>